

Til: Helse- og omsorgsdepartementet att. Eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen
Fra: Norges Bedriftsidrettsforbund

13. september 2018

Et reelt løft for folkehelsen!

- Innspill til folkehelsemeldingen – fra Norges Bedriftsidrettsforbund

I vårt innspill fokuserer vi på to hovedtiltak for at voksne i arbeidslivet gis en høyere prioritet:

- 1) Få tilbake muligheten til å søke på folkehelsemidler, slik at flere og mer varierte tiltak for voksne kan etableres
- 2) Knytte tydeligere forpliktelser til paragraf (§ 3-4) i Arbeidsmiljøloven som pålegger arbeidsgiver å vurdere tiltak til fremme for fysisk aktivitet på arbeidsplassen.

Norges Bedriftsidrettsforbund er en stor idrettsorganisasjon som representerer ca. 200 000 medlemmer fordelt på 2 400 bedriftsidrettslag. Vi arrangerer og gjennomfører mer enn 50 ulike idretter over hele landet. Vi har ikke toppidrett, men jobber med aktivitet for voksne – aktivitet som gir en bedre folkehelse. Vårt fokus er på lavterskelaktiviteter for voksne og vår primære arena er arbeidsplassen. Dette gjør at vi faller mellom mange stoler i forhold til bevilgninger og oppmerksomhet, som i idretten stort sett er rettet mot barn, unge og toppidrett.

Folkehelse er viktig! Med ett helsebudsjett på 342 milliarder må alle organisasjoner og departementer bidra og tilrettelegge for folkehelsearbeid, slik at vi bremser denne skremmende utviklingen. Aktivitet er blant de viktigste tiltak for å bedre folkehelsen, både fysisk og psykisk. Vi vet at det er billigere å forebygge enn å reparere helse. Å styrke helsen i en befolkning er krevende. Det er summen av flere tiltak som gir effekt. Men noen tiltak er mer åpenbare enn andre: Å styrke befolkningens aktivitetsnivå med ti minutter daglig kan gi en samfunnsøkonomisk gevinst på opptil 80 milliarder pr år, ifølge Vista Analyse.

Bedriftsidretten ønsker å ta et større ansvar for folkehelse. Arbeidsplassen er en glimrende arena for å motivere til fysisk aktivitet og forebygge helseplager. Det betyr ikke at aktiviteter må utføres i arbeidstiden, men at en kan bruke arbeidsplassen som en arena der en kan motivere og igangsette tiltak knyttet til hverdagsaktivitet. Vi vil bidra til å sikre at også voksne får et trygt og godt aktivitetstilbud i fremtiden og at ikke dette blir en leveranse kun fra den kommersielle treningsbransjen. Vi vil bruke mer ressurser på å rekruttere, trene og holde på frivillige medarbeidere, og vi vil være mer aktive i lokalmiljøene og utvikle aktive og helsefremmende arbeidsplasser. Norges Bedriftsidrettsforbund har kompetansen og er klar til å ta et enda større ansvar for de voksne.

Folkehelsemeldingen må ha et bredt samfunnsperspektiv og bidra til å legge til rette for fysisk aktivitet for alle. Vi vet at aktivitetsnivået gjerne avspeiler sosiale forskjeller. Fysisk aktivitet har stor betydning for den enkeltes helse. Dette medfører at de store forskjellene i aktivitetsnivå er en vesentlig årsak til uakseptable forskjeller i levealder, helse og livskvalitet i befolkningen. Arbeidsplassen er i så måte en glimrende arena, her treffer vi en stor andel av den voksne befolkningen og folk med ulik fysisk utgangspunkt og ulik motivasjon. Et lavterskel tilbud og tilpasning av aktivitet til ulike målgrupper er viktig!

Folkehelsemeldingen gir regjeringen mulighet til å presentere en samlet gjennomgang av behovet for å styrke arbeidet med fysisk aktivitet i et folkehelseperspektiv. Vi ønsker at følgende tema vektlegges:

- Gevinstene ved å forebygge, i stedet for å reparere helse
- Bedre samhandling mellom offentlig og frivillig virksomhet

- Frivillighetens potensial
- Styrke samarbeid med arbeidslivet og fremme arbeidshelsen
- Behovet for et økonomisk folkehelseløft
- Begrense forskjeller i samfunnet
- Målrettede tiltak mot de store «driverne» til u-helse
- Mer fokus på voksenidrett i den organiserte idretten

Våre innspill kan oppsummeres i to konkrete innspill til folkehelsemeldingen:

1) Få tilbake muligheten til å søke på folkehelsemidler.

Vi foreslår at det avsettes statlige midler til et stort folkehelseløft, der frivillige organisasjoner gis anledning til å få støtte til helsefremmede tiltak som bidrar til folkehelsen. Vi er overbevist om at en styrking av frivillige aktivitets-organisasjoner kan gi enorme samfunnsmessige gevinster. I dag finnes det dessverre svært få muligheter for oss til å søke på midler til folkehelseiltak. Tidligere var det etablert en slik ordning i Helsedepartementet, men midlene ble flyttet til Klima- og miljødepartementet i 2014-2015.

2) Knytte tydeligere forpliktelser til paragraf (§ 3-4) i Arbeidsmiljøloven som pålegger arbeidsgiver å vurdere tiltak til fremme for fysisk aktivitet på arbeidsplassen.

Vi foreslår også at det gjøres noe med lovverket. Arbeidsplassen er svært viktig i et folkehelse-perspektiv. I dag har vi en paragraf (§ 3-4) i Arbeidsmiljøloven som pålegger arbeidsgiver å vurdere tiltak til fremme for fysisk aktivitet på arbeidsplassen. Dette er dessverre en sovende paragraf som ikke gir noen konsekvenser for arbeidsgivere som ikke er bevisst på paragrafen. Det er også uklart hva som ligger i en vurdering. Å gjøre denne paragrafen mer forpliktende vil være et særdeles effektivt folkehelse-tiltak. Det kan f.eks. være konkrete krav til arbeidsplasser av en viss størrelse skal ha tilgang til sykkelparkering og dusjmuligheter. Videre kan det settes krav til incentiver for opprettelse av bedriftsidrettslag. Dette vil gi gevinster for både arbeidstagere og arbeidsgivere. Arbeidstagere får friskere ansatte, men summen av det hele er enorme samfunnsbeparelser.

Vi stiller oss til disposisjon i videre arbeid og setter pris på anledningen til å komme med innspill. Ansatte i arbeidslivet er en ekstremt viktig målgruppe, som trenger en mye høyere prioritet enn det de får i dag!

Lykke til med videre arbeid.

Med vennlig hilsen

Grethe Fossli
President

Svenn Erik Bolle
Generalsekretær

Kort om Norges Bedriftsidrettsforbund (NBIF):

NBIF er en medlemsorganisasjon i Norges Idrettsforbund (NIF). NBIF har 2.400 lag og ca. 200.000 medlemmer, og er det tredje største særforbundet i NIF. Det landsdekkende tilbudet består av mer enn 50 idretter som arrangeres av våre 15 kretskontorer. Totalt arrangerer vi mer enn 400 turneringer pr. år, 15.000 kamper og har 3.000 deltakende lag. I tillegg har vi mer enn 17.000 deltakere på Ti på topp (et turkonsept) og 42.000 påmeldte på Sykle til jobben. Vi er det eneste særforbundet som kun har voksne som medlemmer og vår visjon er å bidra til et sprekere Norge. For mer informasjon, vennligst se www.bedriftsidretten.no.